

حسن روحانی روی کار می‌آید، لقب بدشانس‌ترین و بداقبال‌ترین دولت را اعطا کرد. این صحبت دلایل زیادی دارد که افسارگسیختگی متغیرهای پولی و کسری بودجه بالا، تنها بخشی از آنهاست که در ادامه به آن‌ها اشاره خواهد شد.

تورم مستتر در دولت یازدهم

با شروع به کار دولت دوازدهم (دولت اول حسن روحانی) تورم روند نزولی به خود گرفته بود و علی‌الظاهر دولت موفق شده بود با اعمال سیاست‌های انضباطی در بازار پول (افزایش سود بانکی و...) تورم را کنترل و کاهش دهد. اما چرا استراتژی مهار تورم در آن دوره مورد انتقاد کارشناسان اقتصادی بود؟ ۱. تیم اقتصادی دولت که در چهار سال ابتدایی با افزایش نرخ سود بانکی و کاهش حجم پول جامعه و از طرفی تزریق و توزیع آن از طریق سیستم بانکی به بنگاه‌های تولیدی در صدد ایجاد رونق اقتصادی از مسیر کاهش حجم پول و نقدینگی قرار داشت نتوانست به هدف خود برسد. در طول این چهار سال مثبت شدن بیش از اندازه نرخ بهره حقیقی (نرخ سود بانکی منهای تورم) خود عاملی برای خلق نقدینگی و تضعیف بخش عرضه (تولید کالا و خدمات) بود که فنر تورم مستتر را روزه‌روز فشرده‌تر می‌کرد، ۲. در این دوره با بالا نگرنداشتن نرخ بهره حقیقی (اختلاف بین تورم و نرخ

رکودشکنی تورم در سال‌های ۹۳ تا ۹۹

اقتصاد ایران با تورم خو گرفته است. تورم تک رقمی طی ۴۰ سال گذشته تنها در چند مقطع کوتاه ثبت شده که پایدار نمانده است. بررسی داده‌های تاریخی نشان می‌دهد که متوسط نرخ تورم بلندمدت در اقتصاد ایران نزدیک به ۲۰ درصد بوده و اگر سه سال دیگر این رقم ادامه داشته باشد، طولانی‌ترین تورم جهان به نام کشور ما ثبت می‌شود. این در حالی است که تقریباً همه کشورهای دنیا توانسته‌اند مساله تورم را حل کنند و فقط چند کشور همانند آرژانتین، زیمبابوه و ونزوئلا وجود دارند که همچون ایران تورم‌های دو رقمی را تجربه می‌کنند. شواهد نشان می‌دهد طی سه دهه اخیر سه مرتبه اقتصاد ایران و هربار، دو تورم سنگین و متوالی را طی کرده که شامل سال‌های «۷۳ و ۷۴»، «۹۱ و ۹۲» و «۹۸ و ۹۹» است. اما تورم زمینی که در ۱۰ سال اخیر بلای اقتصاد ایران شده یکی از منحصر به فردترین دوره‌های تورمی در کشور است. اگر میانگین نرخ تورم در کل دولت روحانی را در نظر بگیریم دولت او با تورم متوسط ۲۲ درصدی رکورددار بیشترین تورم در یک بازه زمانی ۸ ساله و همچنین رکورددار تورم بالای ۳۰ درصد در یک بازه ممتد سه ساله در ۷ دهه اخیر است. به همین رو باید به دولت و رئیس‌جمهوری که بعد از دولت و ریاست‌جمهوری

اگر میانگین
نرخ تورم در کل
دولت روحانی را
در نظر بگیریم
دولت او با
تورم متوسط
۲۲ درصدی
رکورددار
بیشترین تورم
در یک بازه
زمانی ۸ ساله
و همچنین
رکورددار تورم
بالای ۳۰ درصد
در یک بازه
ممتد سه ساله
در ۷ دهه اخیر
است

میانگین تورم در دنیا؛ ۳ درصد

تورم در اقتصاد ایران به عنوان یک معضل ازجمله پدیده‌های اقتصادی است که سال‌های متمادی تمام زندگی عموم مردم و سیاست‌های اقتصادی را به خود مشغول کرده و رفع این مشکل جزء آمل مردم و سیاستگذاران شده است. تورم، پدیده اقتصادی مرسوم در بسیاری از اقتصادهای جهان است و به موازات آن اقتصادها نیز به برنامه‌های کنترل و مهار آن دست پیدا کرده‌اند، مثلاً میانگین نرخ تورم جهان در سال ۲۰۲۰ در حدود ۳ درصد بوده، اما معضل اصلی در کشور ما نه خود تورم، بلکه مزمن بودن آن است که سال‌هاست برنامه‌های ما را در برابر این چالش عاجز کرده است. تورم به مفهوم افزایش در سطح عمومی قیمت‌ها یا کاهش مستمر قدرت خرید است که ازجمله مهم‌ترین مشکلات اقتصادی مردم و از عمده‌ترین چالش‌های پیش روی دولت‌ها و سیاستگذاران اقتصادی در ایران بوده و هست. باید متوجه بود که پدیده تورم با گران‌فروشی متفاوت بوده چراکه پدیده اول تمام سطوح جامعه را فرا گرفته و نشان از مختل بودن چرخه اقتصادی دارد، اما پدیده دوم در نهایت شامل منطقه‌ای کوچک بوده که بدون تاثیر بر کل جامعه است و عمدتاً نشان‌دهنده کامل نبودن چرخه اجتماعی- اخلاقی یک جامعه است.

روند تورم ماهانه از ابتدای ۱۳۹۷ تا دی‌ماه ۱۴۰۰

